

Zapusty na Kujawach i Podlasiu

Zapusty na Kujawach i Podlasiu

Uczestniczki i uczestnicy zaj?? „Miniatury etnograficzne: bia?oruska Maslenica i polskie Zapusty” (prow. dr Alena Leshkevich i dr [Katarzyna Waszczy?ska](#) [1]) 19-26 lutego 2023 r. pojechali na Kujawy i Podlasie, by zbada? obchody katolickich i prawos?awnych zapustów.

Przydatne informacje **Data publikacji/emisji:** 08-03-2023

Katolickie ostatki odby?y si? 19-21 lutego 2023 r., z kolei prawos?awny *tydzie? ma?leniczny* (na Podlasiu cz??ciej mówiono *zapusty*) 20-26 lutego 2023 r.

Studentki i studenci, uczestnicz?cy w zaj?ciach „Miniatury etnograficzne: bia?oruska Maslenica i polskie Zapusty”: Aniela Boche?ska, Micha? Doma?ski, Julia Duczmal, Julian Rosi?ski, Alicja Sieros?awska, Olga Za??ska razem z prowadz?cymi ruszyli 19 lutego wcze?nie rano na Kujawy. Tego dnia, we W?oc?awku obserwowali Korowód grup zapustnych, a po nim spotkali si? z jego organizatorkami: obecna - pani? Beat? W?sik i by?? - pani? Krystyn? Paw?owska?. Ta ostatnia, od lat 80. XX wieku prowadzi badania etnograficzne kujawskich grup zapustnych i jest autork? publikacji na ten temat. Podczas rozmowy podzieli?a si? z m?odymi badaczkami i badaczami swoj? wiedz? o zachodz?cych zmianach w obchodach zapustnych, a potem oprowadzi?a po wystawie w Muzeum etnograficznym we W?oc?awku i opowiedzia?a m.in. o prezentowanych tam artefaktach zapustnych.

Nast?pnego dnia grupa ruszy?a do Lubra?ca na spotkanie z dyrektorem Lubra?ieckiego Centrum Dziedzictwa Kulturowego - Zbigniewem Wojciechowskim. Podczas rozmowy by?y poruszane w?tki dotycz?ce organizacji przegl?du grup zapustnych (w tym roku by? to ju? 29 przegl?d) oraz tego jak dawniej wygl?da?o chodzenie „z Koz?”. Swoimi wspomnieniami o obchodach zapustnych podzieli?a si? tak?e pracownica Centrum - Joanna Olejniczek. Po obiedzie za?, uczestniczki i uczestnicy wyjazdu rozdzielili si? i ruszyli na rozmowy z cz?onkami grup zapustnych i mieszk?cami Lubra?ca, Kruszyna, Brze?cia Kujawskiego. Kolejnego za? dnia, 21 lutego (ostatniego dnia karnawa?u), ju? przed 8 rano wyruszyli do poznanych grup zapustnych z Lubra?ca, Kruszyna, Paniewa i Lubania, by wspólnie kol?dowa?. Odwiedzane przez zapustników „z Koz?” osoby ch?tnie ich przyjmowa?y, bawi?y razem, a niektóre te? ugaszcza?y. Tego samego dnia, po po?udniu, grupa z IEiAK obserwowa?a przegl?d grup zapustnych w Lubra?cu, a pónym wieczorem wróci?a do Warszawy.

W ?rod? popielcow? 22 lutego, jak równie?, w t?usty czwartek 16 lutego, studentki i studenci robili obserwacje samodzielne; wi?kszo?? z nich zosta?a przeprowadzona w Warszawie.

25-26 lutego uczestnicy zaj?? sp?dzili na Podlasiu. Rozmawiali z mieszk?cami Bielska Podlaskiego, jak obecnie obchodzone s? zapusty i jak to robiono dawniej. Poza tym, grupa zwiedzi?a Muzeum Obojga Narodów w Bielsku Podlaskim i Muzeum Ma?ej Ojczyzny w Studziwodach (dzielnica Bielska Podlaskiego). Za?o?yciel drugiego z muzeów, Doroteusz Fionik (Bia?orusin i Podlasianin) zaprosi? studentki i studentów na prezentacj? kolejnego numeru krajoznawczo-kulturalnego czasopisma „???????? ?????????”, a po niej na biesiad? zapustn?.

26 lutego grupa odwiedzi?a cerkwie w Sakach i Kleszczelach oraz by?a na Grabarce. Ostatnim punktem wyjazdu by?a wie? Dokudów 1 pod Bia?? Podlask? i spotkanie z grup? ?piewaczo-obrz?dow? Lewkowianie. Kierownicza zespo?u Anna Bandzerewicz wraz z uczestnikami, przy suto zastawionym stole opowiada?a, jak ?wi?towano w ich wsi zapusty, ?rodpo?cie, Wielkanoc. Lewkowianie ?piewali ulubione piosenki, w tym te w miejscowym j?zyku, który nazywali „j?zykiem chach?ackim”. Wspominali równie? o swojej dzia?alno?ci artystycznej, o przygotowywanych i pokazywanych spektaklach obrz?dowych.

Wyjazdy na Kujawy i Podlasie by?y co prawda krótkie, ale bardzo intensywne. Przynios?y du?o wra?e? oraz ciekaw? materia? etnograficzny.

Alena Leshkevich

Adres URL Źródła: <https://www.etnologia.uw.edu.pl/wokol-etnologii/mediateka/zapusty-na-kujawach-i-podlasiu>

Odnosiniki

[1] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/katarzyna-waszczyńska>